

Incitament för Energiomställning och Energieffektivisering

Ett förslag till stimuli för klimatomställningen i Sverige och för en energieffektiviserad effektiv samhällsbyggnation

Avdrag är ett effektivt sätt att skapa incitament

För att skapa verklig nytta av befintliga styrmedel behöver fastighetsägare stimuli för att prioritera och genomföra energieffektiva åtgärder. Det är nödvändigt för att vi ska kunna nå energi- och klimatmålen och få igång en renovering av nuvarande bostadsbestånd. Vi föreslår ett sådant stimuli med ett avdrag på renoverings- och förbättringsåtgärder som sparar energi.

Energideklaration och andra märkningssystem på marknaden har haft positiv effekt i att uppmärksamma frågan om energianvändning. Ofta stannar dock aktiviteten vid en deklaration och fastighetsägare genomför inte föreslagna åtgärder. Vi ser att det behövs andra incitament för att genomföra åtgärderna.

Klimatomställningsincitamentet i sina delar:

Nr 1 Ge ett riktat avdrag vid energieffektiviseringsåtgärder redan nu

Vårt förslag är att i enlighet med Fi2020/002314/S1 *Skattereduktion för installation för grön teknik*, att ge privatpersoner upp till 50 % avdrag på arbetet för åtgärder som sparar energi och förbättrar inomhusklimatet. Vi anser också att avdraget ska gälla även för materialkostnader eftersom dessa kan vara avgörande för genomförandet. Vi ser att nuvarande förslag ska kompletteras och även innehålla energieffektiviserande åtgärder från början.

Nr 2 Incitament för Energieffektivisering för professionella fastighetsägare

Fastighetsägare behöver incitament för att komma igång med renovering och större energieffektiviseringsåtgärder som till exempel de som anges i SOU2018:76, mer omfattande energiåtgärder med lång livslängd. Den formen av åtgärder leder till lägre och mer flexibel energianvändning.

Fastighetsägaren behöver alltså ett incitament och det kan vara rätten till skatteavdrag eller/och bidrag för investeringen. Energieffektiviseringsåtgärderna ska resultera i att byggnaden uppnår en högre energiklass. Storleken på avdraget bör vara kopplat till hur mycket genomförda åtgärder förbättrar energiprestandan. Vårt förslag är att verifiering kan ske genom att upprätta en ny energideklaration

Nyttan med klimatomställningsincitamentet

Incitamentets funktioner är att sänka energianvändningen, klimatavtrycket från samhällsbyggnationen och att stimulera till åtgärder. Det ska också stödja flera aktörer. Vi har att nå de klimatmål vi satt upp och Agenda 2030:s mål och vi har också ett mål med bättre energiklasser för vår samhällsbyggnation.

Stockholm 19 maj 2020

Ola Månson
Installatörsföretagen

Anders Persson
Innovationsföretagen

Anneli Kouthoofd
Byggmaterialindustrierna Byggföretagen

Bilaga 1

Bakgrund till behov av incitament för energi- och klimatomställning

Sverige står inför stora utmaningar i att uppfylla klimatmål. Ökade satsningar på energieffektivisering och investeringar i gröna lösningar är en viktig del av detta. Stora delar av det befintliga bostadsbeståndet står samtidigt inför stora behov av renovering och underhåll. Men incitamentet att investera i minskad energianvändning är ofta allt för lågt. En anledning till detta är att vi i Sverige har effektiv energiproduktion och låga el- och energipriser. Att värna ett lågt energipris är viktigt för att värna svenska företag med hög energianvändning. Verksamheter som många gånger är mycket mer miljövänliga och energieffektiva här i Sverige än om de skulle förläggas i andra delar av världen. Samtidigt har det låga energipriset negativa effekter när det gäller att skapa incitament för energieffektivisering och investeringar som bidrar till minskad energianvändning. Många energibesparingsåtgärder går helt enkelt inte att räkna hem, kostnadsbesparingarna blir för små på kort sikt varför investeringarna prioriteras ner eller inte blir av.

Tittar vi på elanvändningen är Sverige i själva verket ett av de länder i världen som använder mest el per capita. Detta samtidigt som vi ser ett ökat elbehov framför oss med t.ex. en eldriven fordonsflotta. Det finns därför goda skäl rent samhällsekonomiskt att fundera över hur incitament kan skapas som bidrar energieffektivisering och långsiktigt hållbara lösningar. Många lösningar som redan finns och skulle kunna utvecklas ännu mer om de kunde få avställning på marknaden.

Mätning, uppföljning och riktade åtgärder ger positiv effekt

Tittar vi på utvecklingen i Sverige sedan införandet av energideklaration och andra märkningssystem på marknaden så kan vi se att de haft positiv effekt i att uppmärksamma frågan om energianvändning. Det har även uppmärksammat marknaden och hyresgäster på att ställa krav. Dock ser vi inte samma effekt i form av att föreslagna åtgärder genomförs. Eller att gedigna och väl grundade energiinventeringar görs som tar fram bra beslutsunderlag och investeringskalkyler. En stor del av aktiviteterna stannar istället vid att deklarationen är klar. Här behövs åtgärder, både i form av att kvalificerade inventeringar genomförs och att det finns incitament som underlättar investeringsbeslut. Goda åtgärder i en handlingsplan har ingen positiv effekt om de inte blir genomförda.

Ekonomiska incitament som kompenserar för andra politiska prioriteringar

Med ambitionen att upprätthålla ett lågt och konkurrenskraftigt el- och energipris parat med ambitionen att uppfylla klimatmål finns det uppenbara behov av att se över incitamenten för energieffektivisering.

Incitament behövs på flera nivåer. Dels behövs åtgärder som skapar incitament att prioritera energieffektiviseringsåtgärder framför andra åtgärder som kan vara bra men inte högst i prioritet. Energieffektiviseringsåtgärder som tilläggsisolering av bjälklag eller värme och ventilations åtgärder är ofta inte lika synliga och därmed inte lika attraktiva för brukaren. Dessa åtgärder är dock samhällsekonomiskt viktiga på flera plan och bidra till t.ex. effektiv energianvändning, hållbart energisystem, god hälsa och god livsmiljö. Ska en förändring ske behövs därför differentierade incitament som premierar denna typ av åtgärder.